

Gevraagd: helden. Lichtende voorbeelden die de weg wijzen. Bijzonder hoogleraar innovatief ondernemerschap Wim Hulsink wil meer succesvolle starters en innovatoren bij het onderwijs betrekken. “Laat de vonk overspringen naar de studenten en de onderwijzers. Kweek enthousiasme met enthousiasme.”

Cruyff als inspiratie

Het kan nog zoveel beter. Volgens de Wageningse hoogleraar loopt de Nederlandse landbouw veel potentiële vernieuwers en entrepreneurs mis. Jonge mensen, starters: ze weten vaak niet dat een eigen zaak óók kan, en dat groeien en innoveren ook mag. Hulsink: “Tussen de starters zitten veel potentiële innovatie ondernemers. Reik ze via het onderwijs de noodzakelijke kennis aan en maak ze warm voor het ondernemerschap. Ze willen wel, maar weten niet hoe.” Dat ondernemerschap een keuze is, wordt nog te vaak over het hoofd gezien. Hulsink, zelf een boerenzoon, kent het uit de praktijk: “Mijn vader, gepensioneerd veehouder, vond zichzelf geen ondernemer, maar meer een zelfstandige zonder personeel.”

Mentaliteit

Ondernemerschap als goede keuze aanreiken, begint volgens Hulsink met een mentaliteitsverandering: ondernemers de waardering geven die ze toekomt en het taboe op een mogelijk faillissement doorbreken. “We hebben wat dat betreft een enorme achterstand op de Amerikanen. Voor hen is ondernemerschap het hoogste goed. Je telt er mee als je zelfstandig bent. Over de kop gaan vinden ze een goede leerschool. Opstaan, en met 200% inzet dóór! De loonslaafmentaliteit, zoals we die in Nederland en Europa kennen, moet er uit. Agrariërs moeten opgeleid worden om niet alleen eigen baas te kunnen worden maar ook om ambitieus te willen zijn door bijvoorbeeld te innoveren en te groeien.”

In Nederland ben je volgens Hulsink een loser als je zakelijk niet slaagt. “Neem Johan Cruyff die tijdens zijn eerste succesvolle periode in Spanje een stierenfokkerij begon. Het bedrijf ging failliet en iedereen lachte hem uit. ‘Dat zal hem leren, die geldwolf.’ Koppen boven het maaiveld worden hier genadeloos afgehakt.” Hulsink haalt de voetballer vaak aan als voorbeeld. Na jaren van misprijzen is de ster van Cruyff uiteindelijk toch gaan stralen. Als dé stem van de Nederlandse voetbalwereld inspireerde hij generaties van topvoetballers; ook als amateur-filosoof en oprichter van de Johan Cruyff Foundation werd hij uiteindelijk op waarde geschat. Cruyffs bevoegenheid sprak aan, hij werd een inspirator. Vanaf dat moment werd er wél naar hem geluisterd.

Enthousiasme

Hulsink trekt een parallel met het agrarisch onderwijs. “We hebben innovatieve ondernemers nodig. Ik pleit er dan ook voor om succesvolle zelfstandigen voor de klas te zetten. Laat ze maar vertellen over hun ervaringen. Kweek enthousiasme met enthousiasme. Ik ken zat ondernemers die dolgraag over hun orchideeënkwekerij, multifunctionele schapenfokkerij of biologische kaasmakerij willen vertellen. De mogelijkheid kennis over te dragen is voor hen een teken van waardering. Het mes snijdt dus aan twee kanten.”

Niet alleen in de klas is volgens Hulsink verandering nodig. Ook daarbuiten, rond campus en schoolplein. “Creëer werkplaatsen op de hogescholen en universiteiten: locaties waar groepen kunnen samenkomen om ‘out of the box’ over ondernemerschap te praten en hiermee ervaringen op te doen. Ondernemerschap moet je vooral doen. Wat betreft het stimuleren van entrepreneurship doel ik niet alleen op studenten: ook onderzoekers op leeftijd bij de kennisinstellingen zijn welkom, misschien willen zij met hun expertise wel een nieuwe wending aan hun carrière geven en nieuwe ervaringen opdoen. Laten we ondernemerschap in de volle breedte stimuleren.”

Voor meer informatie: wim.hulsink@wur.nl